

Oila va xotin-qizlar davlat qo'mitasi

Toshkent kimyo-texnologiya institutida 13-15 fevral kunlari tashkil etilgan “WOMEN IN STEM” XALQARO FORUM HISOBOTI

Xalqaro forum doriasida festival **13-15 fevral “Innovator ayollar – 2024”**, **15 fevral “Ilmda gender tenglik sari”** Toshkent kimyo-texnologiya instituti, “Kimyoviy moddalar texnologiyasi” fakultetida 100007 Toshkent shahar, Mirzo Ulug‘bek-41 manzil bo‘yicha oflayn/onlayn masofaviy zoomda bo‘lib o‘tdi.

Asosiy e‘lonimiz

WOMEN IN STEM-2024

Sana	Vaqti
13-fevral	10:00-17:00
14-fevral	10:00-14:00
15-fevral	13:00-16:30

#muhandisayollar
#женщинныхимики
#womeninstem
#stemeducation #gwb2024
#CatalyzingDiversityinScience

“Innovator ayollar – 2024” Xalqaro ilmiy Forumi “Women in STEM” festivalining tadbirlaridan biri bo‘lib, Toshkent kimyo-texnologiya instituti, O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta‘lim, fan va innovatsiyalar vazirligi, O‘zbekiston Respublikasi Oila va xotin-qizlar qo‘mitasi, Respublika Oila va xotin-qizlar qo‘mitasi huzuridagi “Oila va gender” ilmiy-tadqiqot instituti, O‘zbekiston ixtirochi ayollar markazi va Hindistonning Integral universiteti bilan hamkorlikda tashkil etildi. Forumning maqsadi - olim ayollarning respublika va xorijiy mamlakatlarda erishgan salmoqli natijalarini ommalashtirish, ularning madaniy-ma‘rifiy, siyosiy va iqtisodiy faoliyatdagi nufuzini yanada oshirishdir.

“Innovator ayollar – 2024” ilmiy forumida O‘zbekiston, Hindiston, Latviya, Chexiya, Koreya, Meksika, Shri-Lanka, Qozog‘iston, Qirg‘iziston, Belorussiya va boshqa davlatlardan 250 dan ortiq olim ayollar kimyoviy texnologiya, oziq-ovqat

maxsulotlari ishlab chiqarish, oziq-ovqat xavfsizligi, biotexnologiya, farmasevtika, ekologiya, iqtisodiyot, ta'lim va gender tenglik sohalarida o'z ilmiy ishlanmalari natijalari bilan qatnashdilar.

Forumda O'zbekiston Respublikasi Bosh vazir o'rinbosari Maxkamova Zulayxo Baxriddinovna, Respublika "Oila va gender" ilmiy-tadqiqot instituti direktor o'rinbosari, "Oqila ayollar" harakati yetakchisi Oynisa Musurmonova, Oila va xotin-qizlar qo'mitasi raisining "Innovatsiyalar va ilmiy ishlar" bo'yicha o'rinbosari, O'zbekiston "Ixtirochi ayollari" markazi direktori Norkulova Karima Tuxtabaevna, Horijiy universitetlardan Integral universiteti Lakxnau (Hindiston) prof. Mohammad Haris Siddiqui; UNDP ning O'zbekistondagi vakolatxonasi rahbari Anas Fayad Karman; YUNESKOning Toshkentdagi vakolatxonasi, Ilmiy loyihalar bo'yicha milliy koordinatori Kudratxon Gayratovich Baxadirov; Toshkent davlat texnika universiteti rektori akademik Turabdjano'v Sadridin Maxamatdinovich; Accelerator Lab UNDP Uzbekistan (Yechimlar xaritasi bo'limi rahbari) Farida Ahmadiy; Chexiya fanlar akademiyasining katta ilmiy xodimi, prof. Zulfiya Cernochova; Latviya Universiteti prof. Agnese Rusakova; O'zbekiston Fanlar Akademiyasi, Materialshunoslik instituti, t.f.d., prof. Dilbar Djuraevna Gulamova; Qozog'istonnin Almata menedjment universiteti prof. Anar Kolushpaeva TKTI ga tashrif buyurib, Forumda faol ishtirok etdi. Ilmiy forum doirasida institutda bajarilgan innovatsion ilmiy ishlanmalar ko'rgazmasi tashkil etildi.

“Women in STEM” festivali tadbirlari BMT tomonidan qabul qilingan 2030-yilgacha bo‘lgan davr uchun barqaror rivojlanishning 17 ta maqsadidan biri - 5-maqsad “Gender tenglikni ta’minlash” ga zamin yaratadi.

“Innovator ayollar - 2024” forumi yoshlarda bilim olishga bo‘lgan qiziqishlarini oshirishdan iborat hamda yosh xotin-qizlarni fan va ta’limga faol jalb etish, kichik yoshdan boshlab kimyo sanoati va muhandislikka bo‘lgan qiziqishlarini rag‘batlantirish, “Ustoz-shogird” tizimini yanada takomillashtirish, yosh ayol va qizlarning salohiyatini ilmiy – innovation faoliyatga keng jalb etish, xotin-qizlarni qo‘llab-quvvatlash bo‘yicha amalga oshirilayotgan ishlarning ko‘lamini kengaytirish, ularning madaniy-ma’rifiy, siyosiy va iqtisodiy faoliyatdagi nufuzini yanada oshirishga xizmat qiladi.

13-15 fevral kunlari “Women in STEM” festivali doirasida “Innovator ayollar” forumi va yosh olim ayollar ishtirokida **“Ilmda gender tenglik sari”** davra suhbatlari, Osiyo, Afrika va Markaziy va Janubiy Amerika, Yevropa, Shimoliy Amerika mamlakatlarining yetakchi ekspertlari va olimlarining mahorat darslari va institut olim ayollarining innovatsion ilmiy ishlanmalar ko’rgazmasi, shuningdek, kimyo va texnika yo’nalishida tahsil olayotgan talabalarining badiiy-musiqiy chiqishlari, institut iqtidorli talabalarining erishgan yutuqlari haqidagi hikoyalari hamda maktab va litsey o’quvchilari uchun davra suhbatlari singari tadbirlar tashkil etildi.

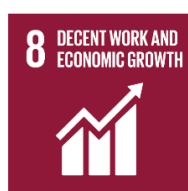

2013-yil 20-dekabrda BMT Bosh Assambleyasi tomonidan qabul qilingan “Taraqqiyot uchun fan, texnologiya va innovasiyalar” rezolyusiyasida “barcha yoshdagi ayollar va qizlarning fan, texnologiya va innovasiyalardan teng va to‘liq foydalanishi gender tenglik kafolatidir” deyilgan. 2009 – yil 22-dekabrda BMT Bosh Assambleyasining yalpi majlisida 11-fevralni “Ilm-fan sohasidagi ayollar va qizlar xalqaro kuni” deb e‘lon qilish to‘g‘risida rezolyusiya qabul qilindi. Shunday qilib, bu kun BMTning xalqaro nishonlanadigan kunlardan biriga aylandi.

“Women in STEM” festivali (Muhandis ayollar ilmiy haftaligi) tadbirlari BMT tomonidan qabul qilingan 2030 yilgacha bo‘lgan davr uchun barqaror rivojlanishning 17 ta maqsadlaridan biri hisoblangan **4, 8, 9, 17** va eng muhimi **5**-maqsad bo‘lmish Gender tenglik (Goal 5: Gender Equality), “Barcha ayollar va qizlarning imkoniyatlarini kengaytirish va gender tengligini ta‘minlash”ga yordam berdi.

15 fevral kuni “Ilmda gender tenglik sari” davra suhbatlari Xalqaro nazariy va amaliy kimyo ittifoqi (IUPAC) tashabbusi bilan butun dunyoda keng nishonlanadigan “Global ayollar nonushtasi” tadbiri doirasida ikkinchi bor Toshkent kimyo-texnologiya institutida tashkil etildi. Bunda BMT tomonidan qabul qilingan 2030 yilgacha bo‘lgan davr uchun **barqaror rivojlanishning 17 ta maqsadlaridan** hisoblangan

2015-yildagi BMT Sammitida dunyo yetakchilari tomonidan qabul qilingan “Women in STEM” festivali (2023, 2024 yilgi muhandis ayollar ilmiy haftaligi) tadbirlari BMT tomonidan qabul qilingan 2030 yilgacha bo‘lgan davr uchun barqaror rivojlanish va uning 17 ta maqsadlari Global kun tartibi o‘ziga hos bo‘lgan “yo‘l xaritasi”dan iborat, ayollar va qizlarning imkoniyatlarini kengaytirish va gender tengligini ta‘minlash ushbu 17 ta maqsadning har birining ajralmas qismi hisoblanadi. Faqatgina ayollar va qizlarning huquqlarini barcha maqsadlar bo‘yicha ta‘minlash yo‘li bilan adolat va integrasiyaga, shuningdek barcha uchun xizmat qiladigan va atrof muhitni asraydigan iqtisodni yaratishga erishish mumkin.

“Ilmda gender tenglik sari” davra suhbatlari IUPAC Xalqaro nazariy va amaliy kimyo ittifoqi tashabbusi bilan butun dunyoda keng nishonlanadigan “Global ayollar nonushtasi” tadbiri doirasida TKTI da tashkil etildi.

Toshkent kimyo-texnologiya institutida tashkil etilgan “Women in STEM” festivali BMT tomonidan 2015 yilda e’lon qilingan “11-fevral- Ilm-fan sohasidagi ayollar va qizlar xalqaro kuni”ni nishonlash doirasida tashkil etilgan bo’lib, tadbir IUPAC ([International Union of Pure and Applied Chemistry](https://iupac.org/gwb/2024/towards-gender-equality-in-science/) - Xalqaro nazariy va amaliy kimyo ittifoqi) xalqaro tadbirlar ro’yxatiga kiritilgan: <https://iupac.org/gwb/2024/towards-gender-equality-in-science/>.

Faol ishtirokchilar va taqdimotchilar insitutitning maxsus to'plam sovg'alari, UNDP tarqatma material va STEM sohasida ishlanmalar to'plamlari, ba'zi taqdimotqchilar esdalik sovg'alari bilan taqdirlandi.

“Ayollar uchun global nonushta” g‘oyasi 2011 yilning 18 yanvar kuni tongda dunyoning 44 ta mamlakatidan kelgan muhandis ayollar maqsadli uchrashib birga nonushta qilganlarida tug‘ildi. Ular, shuningdek, 27-28 yanvar kunlari Parijda bo‘lib o‘tgan va xalqaro kimyo yilligining rasmiy ochilishiga bag‘ishlangan xalqaro tarmoq tadbirida ham ishtirok etdilar. Bugungi kunga qadar butun dunyoda 500 ga yaqin ayol muhandislar ishtirokida 100 ga yaqin nonushta uyushtirildi va bu tadbir dunyo olim ayollarining eng yirik yig‘inlaridan biriga aylandi.

IYC2011 tadbiri tashkilotchilari videochat yoki Skype orqali bir-birlari bilan muloqot qilish uchun turli nonushtalar uyushtirishdi va shu tariqa ishtirokchilar butun dunyo bo‘ylab to‘lqinning sport stadioni orqali tarqalishiga o‘xshash kimyoviy “qo‘l siqish”ni yaratishdi. Shundan so‘ng kimyoviy “qo‘l siqish estafetasi” Rossiyaga, keyin esa Yevropa va Afrikaga yetib keldi. Yoxannesburgdagi Janubiy Afrika kimyo institutida nonushta bo‘lib o‘tdi, unda IUPAC prezidenti Nikol Moro (Fransiya) va Amerika kimyo jamiyati prezidenti Nensi Jekson ishtirok yetdilar. Tadbir Niderlandiya va Buyuk Britaniyada ayniqsa yaxshi qo‘llab-quvvatlandi; har ikki mamlakatda 10 dan kam bo‘lmagan turli tadbirlar o‘tkazildi va Pekin voqeasi va Londondagi asosiy RSC tadbiri o‘rtasidagi video aloqa Osiyoni Yevropa bilan mukammal bog‘ladi. So‘ngra, Argentina, Braziliya, Paragvay, Peru, Venesuyela va Kolumbiyaning qo‘l siqishi, Shimoliy Amerika nonushtasi Tinch okeani bo‘ylab Gavayi

orollari bilan bog'lanadi, u xalqaro sanada Yangi Zelandiyadagi Vellington bilan bog'lanadi va shu bilan 24 soatda yakunlandi.

2019-yil 12-fevral kuni IUPAC ning 100 yilligini nishonlashda 50 dan ortiq turli mamlakatlardan ayol muhandislar va erkak advokatlar kimyo sohasidagi ayol olimlarning rolini e'tirof yetish va oshirishga qaratilgan global tarmoq tadbiri bo'lgan ikkinchi IUPAC Global Ayollar nonushtasida ishtirok yetishdi. Keyinchalik, nonushta tadbirlari Osiyo, Yevropa, Afrikada va keyinchalik Amerikada muvaffaqiyatli boshlandi. 2019 yildan boshlab IUPAC Global Women's Breakfast har yili o'tkaziladigan tadbirga aylandi.

“Ilmda gender tenglik sari” davra suhbatlari va Butunjahon ayollar nonushtasining maqsadi 3 avlod olimlari ayollarni bir-biri bilan uchrashtirish, ularni yutuqlariga e'tibor qaratish, professional tarmoqlarini kengaytirish, bir-biridan o'rganish va ayollarni akademik soha, sanoat va davlat idoralarida muvaffaqiyatli ishlashini qo'llab quvvatlash kabi masalalarni muhokama etish uchun ajoyib imkoniyatni taqdim etadi.

Барча видео ва расмлар ТКТИ нинг расмий саҳифалари: “Instagram”, “Facebook”, “Telegram”, “LinkedIn”, “Vkontakte”, “YouTube” ga #muhandisayollar #женщиныхимии #womeninstem #GWB2024 xashtag ишлатилган ҳолда жойлаштирилди.

FESTIVAL TASHKILOTCHILARI:

- O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi;
- Toshkent kimyo-texnologiyasi instituti;
- O'zbekiston Respublikasi Oila va xotin-qizlar qo'mitasi;
- Respublika Oila va xotin-qizlar qo'mitasi huzuridagi “Oila va gender” ilmiy-tadqiqot instituti;
- O'zbekiston Ixtirochi ayollari markazi;
- Integral universiteti (Hindiston)

HAMKOR TASHKILOTLAR:

- Toshkent kimyo-texnologiya instituti qoshidagi akademik litsey
- Toshkent shahridagi 42, 59-maktab

TAKLIF ETILGAN MEHMONLAR

1. **Maxkamova Zulayxo Baxriddinovna** O'zbekiston Respublikasi Bosh vaziri o'rinbosari
2. **Norkulova Karima Tuxtabayevna** Oila va xotin-qizlar qo'mitasi raisining Innovatsiyalar va ilmiy ishlar bo'yicha o'rinbosari, O'zbekiston Ixtirochi ayollari markazi rahbari
3. **Musurmanova Oynisa Musurmanovna** Respublika Oila va xotin-qizlar qo'mitasi huzuridagi “Oila va gender” ilmiy-tadqiqot instituti direktor o'rinbosari

4. ***Turdikulova Shaxlo Utkurovna*** Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazir o'rinbosari
5. ***Mary Garson*** Global nonushta asoschisi
6. ***Mohammad Haris Siddiqui*** Integral Universiteti (Hindiston)
7. ***Kolushpayeva Anar Toyganbaevna*** Almati menedjment universiteti (Qozog'iston)
8. ***Kuen Keehyun*** Toshkent kimyo-texnologiya instituti rektor maslahatchisi (Koreya)
9. ***Lee Geun Seong*** Toshkent kimyo-texnologiya instituti professori (Koreya)
10. ***Calvo Gomez Octavio Alberto*** Toshkent kimyo-texnologiya instituti professori (Meksika)
11. ***Farida Ahmadiy*** UNDP
12. ***Tkach Viktoriia*** "Zamonaviy ta'lim" tashkiloti (Ukraina)
13. ***Anas Fayad Karman*** UNDP ning O'zbekistondagi vakolatxonasi
14. ***Zulfiya Cernochova*** Chexiya fanlar akademiyasi (Chexiya)
15. ***Agnese Rusakova*** Latviya Universiteti (Latviya)
16. ***Dr. Anjana Anandan Vannathan*** Toshkent kimyo-texnologiya instituti dotsenti (Hindiston)
17. ***Umar Lebbe Atham Lebbe Mohamed Rifky*** Toshkent kimyo-texnologiya instituti o'qituvchisi (Shri-Lanka)
18. ***Kospalawaththage Don Kasun Kumara Dissanyake*** Toshkent kimyo-texnologiya instituti katta o'qituvchisi (Shri-Lanka)
19. ***Lee Myungsuk*** Toshkent kimyo-texnologiya instituti dotsenti (Koreya)